

➔ ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ ΦΥΛΛΑΔΙΟ ΓΙΑ ΤΟΝ ΚΑΡΚΙΝΟ ΤΩΝ ΩΟΘΗΚΩΝ

Τι είναι ο καρκίνος των ωοθηκών;

Ο Πανευρωπαϊκός Σύλλογος Ομάδων με Γυναικολογικό Καρκίνο, ENGAGe, εκδίδει μια σειρά ενημερωτικών φυλλαδίων για την ευαισθητοποίηση της κοινωνίας σχετικά με τους γυναικολογικούς καρκίνους, αλλά και για να υποστηρίξει το δίκτυο των ομάδων της σε επίπεδο βάσης.

- Ο καρκίνος των ωοθηκών προκαλεί περισσότερους θανάτους από οποιοδήποτε άλλο καρκίνο του γυναικείου αναπαραγωγικού συστήματος.¹

Λόγω του ότι είναι δύσκολη η έγκαιρη διάγνωση του, τα πενταετή ποσοστά επιβίωσης είναι σημαντικά μειωμένα.²

- Ο κίνδυνος ανάπτυξης καρκίνου των ωοθηκών αυξάνεται στις γυναίκες που έχουν συγκεκριμένες κληρονομικές γενετικές ανωμαλίες. Μέχρι και το **40%** των γυναικών με μετάλλαξη BRCA, θα αναπτύξει καρκίνο των ωοθηκών, ενώ από τον γενικό πληθυσμό, το **1.4%** των γυναικών.³

“Ο καρκίνος των ωοθηκών προκαλεί περισσότερους θανάτους από οποιοδήποτε άλλο καρκίνο του γυναικείου αναπαραγωγικού συστήματος. Κάθε χρόνο, καταγράφονται 42.700 θάνατοι μόνο στην Ευρώπη.⁴ Κανένα πρόγραμμα ελέγχου δεν έχει μέχρι τώρα αποδειχθεί αποτελεσματικό για την έγκαιρη διάγνωση.”

“Τα συμπτώματα του καρκίνου των ωοθηκών δεν είναι συγκεκριμένα και μπορούν να αποδοθούν σε άλλες λιγότερο σοβαρές καταστάσεις.⁵ Για αυτό τον λόγο, η διάγνωση γίνεται συνήθως σε πιο προχωρημένο στάδιο, έτσι τα ποσοστά επιβίωσης είναι πολύ χαμηλότερα.² Ωστόσο, οι συνιστώμενοι τρόποι αντιμετώπισης και θεραπείας, δηλαδή η χειρουργική επέμβαση, η χημειοθεραπεία αλλά και ο συνδυασμός των δύο θεραπειών, έχουν οδηγήσει σε παράταση της πενταετούς επιβίωσης, τα τελευταία 35 χρόνια.⁶”

Το ENGAGe (Ευρωπαϊκό Δίκτυο Ομάδων Γυναικολογικού Καρκίνου) είναι ένα δίκτυο για όλες τις ομάδες υποστήριξης που ασχολούνται με τους γυναικολογικούς καρκίνους, ειδικά για τον καρκίνο των ωοθηκών, του ενδομητρίου, του τραχήλου της μήτρας, του αιδοίου και άλλων σπάνιων γυναικολογικών καρκίνων. Το ENGAGe ιδρύθηκε το 2012 από την ESGO, την Ευρωπαϊκή Εταιρεία Γυναικολογικού Καρκίνου.

Βιβλιογραφικές αναφορές:

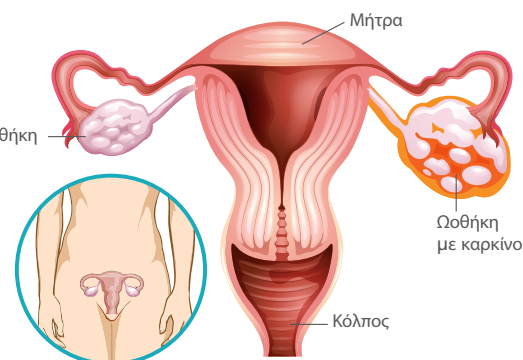
1. Permuth-Wey J, Sellers TA. Epidemiology of ovarian cancer. Methods Mol Biol. 2009;472:413-37. <http://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/19107446>. Last Accessed 26 August 2014.
2. Cancer Research UK. Ovarian cancer survival statistics. <http://www.cancerresearchuk.org/cancer-info/cancerstats/types/ovary/survival/ovarian-cancer-survival-statistics>. Last Accessed 21 August 2014
3. National Cancer Institute. BRCA1 and BRCA2: cancer risk and genetic testing. <http://www.cancer.gov/cancertopics/factsheet/Risk/BRCA>. Last accessed: 6 August 2014
4. Cancer Research UK. Ovarian cancer mortality statistics. <http://www.cancerresearchuk.org/cancer-info/cancerstats/types/ovary/mortality/>. Last Accessed 4 September 2014
5. Cancer Research UK. Ovarian cancer symptoms. <http://www.cancerresearchuk.org/cancer-info/cancerstats/types/ovary/mortality/>. Last Accessed 4 September 2014
6. NIH Cancer Stat Facts: ovarian cancer, 2014

Καρκίνος των Ωοθηκών

Τι είναι ο καρκίνος των ωοθηκών;

Ο καρκίνος των ωοθηκών είναι μια σοβαρή και απειλητική για τη ζωή νεοπλασία. Είναι ο 7ος πιο συχνά διαγνωσμένος καρκίνος στις γυναίκες, παγκοσμίως.¹ Στην Ευρώπη, ο καρκίνος των ωοθηκών είναι ο έκτος συνηθέστερος καρκίνος με πάνω από 65.000 περιπτώσεις το 2012.²

Η υψηλή θνησιμότητα που σχετίζεται με τον καρκίνο των ωοθηκών οφείλεται στο γεγονός ότι συχνά διαγιγνώσκεται σε προχωρημένο στάδιο, οπότε η ασθενής έχει κακή πρόγνωση.

Ποιά είναι τα στάδια του καρκίνου των ωοθηκών;

Το στάδιο ενός καρκίνου δίνει στον γιατρό πόσο ο καρκίνος έχει αναπτυχθεί και αν έχει εξαπλωθεί. Έχει δημιουργηθεί ένα σύστημα σταδιοποίησης από το «1» έως το «4» για τον καρκίνο των ωοθηκών.³

ΣΤΑΔΙΟ 1

Ο καρκίνος είναι μόνο στις ωοθήκες.

ΣΤΑΔΙΟ 2

Ο καρκίνος έχει επεκταθεί και αναπτύσσεται στα όργανα της πυέλου.

ΣΤΑΔΙΟ 3

Ο καρκίνος έχει εξαπλωθεί στην κοιλιακή χώρα.

ΣΤΑΔΙΟ 4

Ο καρκίνος έχει εξαπλωθεί σε άλλα όργανα του σώματος μακριά από τις ωοθήκες, όπως για παράδειγμα στο ήπαρ ή τους πνεύμονες.

Ποιά είναι τα συμπτώματα του καρκίνου των ωοθηκών;

Τα συμπτώματα του καρκίνου των ωοθηκών περιλαμβάνουν:⁴

- Επίμονο κοιλιακό ή πυελικό άλγος
- Αυξημένο μέγεθος κοιλιάς / επίμονο φούσκωμα (όχι φούσκωμα που έρχεται και φεύγει)
- Δυσκολία στην κατανάλωση τροφής και πρώιμο αίσθημα πληρότητας
- Συχνουρία και επιτακτική ούρηση.

Καθώς τα συμπτώματα του καρκίνου των ωοθηκών δεν είναι συγκεκριμένα και μπορούν να αποδοθούν σε άλλες λιγότερο σοβαρές καταστάσεις όπως στο σύνδρομο ευερέθιστου εντέρου (IBS), περίπου το 60% των ασθενών διαγιγνώσκονται τη στιγμή που ο καρκίνος βρίσκεται ήδη σε προχωρημένο στάδιο (στάδιο III ή IV), μειώνοντας σημαντικά την πιθανότητα επιτυχούς θεραπείας.⁵

Το ορώδες καρκίνωμα υψηλής διαφοροποίησης είναι η πιο κοινή μορφή καρκίνου των ωοθηκών. Περίπου το 70% του καρκίνου των ωοθηκών είναι ορώδες το οποίο είναι το πιο επιθετικό αλλά και το πιο ευαίσθητο στη θεραπεία.⁶ Το 90% των καρκίνων των ωοθηκών στο στάδιο III-IV είναι ορώδη καρκινώματα υψηλής διαφοροποίησης.

Ποιοί είναι οι παράγοντες κινδύνου για τον καρκίνο των ωοθηκών;

Ο κίνδυνος ανάπτυξης καρκίνου των ωοθηκών επηρεάζεται από διάφορους παράγοντες, όπως η ηλικία, ο τρόπος ζωής, το ιστορικό κύησης και το οικογενειακό ιστορικό. Ο κίνδυνος εμφάνισης καρκίνου των ωοθηκών είναι ιδιαίτερα αυξημένος σε γυναίκες με συγκεκριμένες κληρονομικές γενετικές ανωμαλίες, όπως μεταλλάξεις στα γονίδια BRCA1 ή BRCA2,⁸ ή άλλες αλλοιώσεις στο γενετικό προφίλ, που αυξάνουν τον κίνδυνο εμφάνισης του, αλλά αυξάνουν και την ευαισθησία στη χημειοθεραπεία με πλατίνα και άλλους νέους παράγοντες. Στον γενικό πληθυσμό, το 1,4% των γυναικών θα διαγνωστεί με καρκίνο των ωοθηκών,¹⁰ ενώ οι μεταλλάξεις σε αυτά τα γονίδια αντιπροσωπεύουν το 20% των περιπτώσεων καρκίνου των ωοθηκών.⁷

Πώς διαγιγνώσκεται ο καρκίνος των ωοθηκών;

Επί του παρόντος δεν υπάρχει αξιόπιστη μέθοδος για την ανίχνευση του καρκίνου των ωοθηκών και τα συμπτώματα του συχνά υποεκτιμούνται. Μπορούν να διεξαχθούν διάφορες εξετάσεις για τη διάγνωση του καρκίνου των ωοθηκών, είτε αίματος για το CA125, μια πρωτεΐνη που παράγεται από μερικούς καρκίνους των ωοθηκών είτε απεικονιστικές εξετάσεις, όπως υπέρηχος κοιλίας ή αξονική τομογραφία.⁸ Η τελική διάγνωση όμως γίνεται με βιοψία από τους ιστούς των ύποπτων αλλοιώσεων.

Πώς θεραπεύεται ο καρκίνος των ωοθηκών;

Υπάρχει σημαντική ανάγκη για νέες θεραπευτικές επιλογές για τον καρκίνο των ωοθηκών καθώς ο όγκος τείνει να υποτροπιάζει μετά από την αρχική ανταπόκριση στη θεραπεία στο 70% των περιπτώσεων στα στάδια III-IV. Το χειρουργείο και η χημειοθεραπεία είναι οι κύριες θεραπευτικές επιλογές. Σε γενικές γραμμές, οι καρκίνοι των ωοθηκών, των σαλπίγγων και του περιτοναίου αντιμετωπίζονται με τον ίδιο τρόπο. Έχουν καταρτιστεί κατευθυντήριες οδηγίες για την καταλληλότερη αρχική θεραπεία είτε αυτή είναι χειρουργική επέμβαση είτε είναι χημειοθεραπεία, βασισμένες στα αποτελέσματα μεγάλων κλινικών μελετών που έχουν διεξαχθεί τα τελευταία χρόνια. Η εφαρμογή τους μπορεί να βελτιώσει σημαντικά το αποτέλεσμα. Τα αναγνωρισμένα κέντρα τις ακολουθούν. Έχουν δοκιμαστεί νέες επιλογές θεραπείας, ιδιαίτερα στο ορώδες καρκίνωμα υψηλής κακοήθειας, για παράδειγμα τα αντιαγγειογεννητικά όπως το «bevacizumab», ή τα parp-inhibitors όπως το «niraparib», το «olaparib» ή το «rucaparib» που στοχεύουν στον καρκίνο των ωοθηκών εξαιτίας της μετάλλαξης. Ο γενετικός έλεγχος είναι πολύ σημαντικός για τη μείωση του κινδύνου καρκίνου των ωοθηκών σε μια οικογένεια, αλλά και για τη θεραπευτική αντιμετώπιση των ασθενών.⁹

Επιπλέον πληροφορίες

- Cancer Research UK. Ovarian Cancer: www.cancerresearchuk.org/cancer-help/type/ovarian-cancer/
- Target Ovarian Cancer: www.targetovariancancer.org.uk
- Ovacome: www.ovacome.org.uk/
- European Cancer Observatory: <http://eu-cancer.iarc.fr>
- EUROcare: www.eurocare.it
- ENGAGE: <http://esgo.org/ENGAGE>
- Women's silent cancers - The state of gynaecological cancers in Europe. Updated September 2013: <http://esgo.org/ENGAGE/Pages/resources.aspx>
- ENGAGE network members: <http://esgo.org/ENGAGE/Pages/NetworkMembers.aspx>
- ESGO: <http://esgo.org>

References:

1. WHO Globocan 2012. Population Fact Sheet. http://globocan.iarc.fr/Pages/fact_sheets_population.aspx. Last accessed: 20 August 2014.
2. Ferlay J, et al. Eur J Cancer 2013;49:1374-403
3. Cancer Research UK. Stages of ovarian cancer. <http://www.cancerresearchuk.org/cancer-help/type/ovarian-cancer/treatment/stages-of-ovarian-cancer>. Last Accessed 20 August 2014.
4. Cancer Research UK. Ovarian cancer symptoms. <http://www.cancerresearchuk.org/cancer-help/type/ovarian-cancer/about/ovarian-cancer-symptoms>. Last Accessed 20 August 2014.
5. Cancer Research UK. Ovarian cancer survival statistics. <http://www.cancerresearchuk.org/cancer-info/cancerstats/types/ovary/survival/ovarian-cancer-survival-statistics>. Last Accessed 21 August 2014
6. Mc Cluggage WG et al. Data set for reporting of ovary, fallopian tube and primary peritoneal carcinoma: recommendations from the ICCR Modern Pathol 2015; 28:1101-1122.
7. The Cancer Genome Atlas Research Network: Integrated genomic analysis of ovarian carcinoma - Nature 2011; 474:609-615.
8. Cancer Research UK. Ovarian cancer tests. <http://www.cancerresearchuk.org/cancer-help/type/ovarian-cancer/diagnosis/ovarian-cancer-tests>. Last Accessed 20 August 2014.
9. National Cancer Institute. BRCA1 and BRCA2: cancer risk and genetic testing. <http://www.cancer.gov/cancertopics/factsheet/Risk/BRCA>. Last accessed: 6 August 2014

Ευχαριστίες και στοιχεία επικοινωνίας

Το ENGAGE θα ήθελε να ευχαριστήσει τα μέλη της Εκτελεστικής της Ομάδας για τη διαρκή διαθεσιμότητά τους και την προθυμία τους να βοηθήσουν στην ανανέωση αυτού του ενημερωτικού φυλλαδίου.

Επίσης επιθυμεί να εκφράσει την ειλικρινή ευγνωμοσύνη του προς την κα Μαρία Παπαγεωργίου για τη μετάφραση αυτού του ενημερωτικού φυλλαδίου στα Ελληνικά καθώς και στους, Κο Δημήτριο Χαϊδόπουλο, Επίκουρο Καθηγητή Γυναικολογικής Ογκολογίας και τον Κο Γεώργιο Παναγάκη, ειδικευόμενο ιατρό στην Μαιευτική Γυναικολογία, για την επιστημονική τους επισκόπηση.

Στοιχεία επικοινωνίας του ENGAGE

Ιστοσελίδα: <https://engage.esgo.org/>

E-mail: engage@esgo.org

Facebook: <https://www.facebook.com/groups/155472521534076/about/>

Στοιχεία επικοινωνίας της Ομάδας Ασθενών με Γυναικολογικό Καρκίνο «Εριφύλη»
Κ.Ε.Φ.Ι.

Συλλόγος Καρκινοπαθών-Εθελοντών-Φίλων-Ιατρών "Κ.Ε.Φ.Ι." Αθηνών.

Φαραντάτων 34, 11527, Αθήνα-Γουδί(4ος όροφος)

τηλ 210 6468222, 210 3244390 Fax: 210 6468221

ιστοσελίδα: <http://www.anticancerath.gr/>

E-mail: info@anticancerath.gr

Facebook: <https://www.facebook.com/skkephi/>

<https://www.facebook.com/Erifyle/>